

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิจิตสมคูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ศึกษาระดับความเป็นไปได้ของการจัดทำแผนพัฒนาตามแนวคิดลิจิตสมคูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร และศึกษาความสัมพันธ์กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลกับความเป็นไปได้ของการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิจิตสมคูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร จำนวน 142 คน ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลบัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 84.5 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 15.5 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.7 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.8 และมีอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.6 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 29.6 รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 24.6 และระดับมัธยมต้น คิดเป็นร้อยละ 22.5 และส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 30,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมาคือรายได้ระหว่าง 40,001-50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.5 และรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.7 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.2 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 3-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.4 และมีประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 5-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.6

2. กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ

ได้แก่ การประเมินผลและการปรับปรุงแผน รองลงมา คือ การวิเคราะห์ทางเลือกและการจัดทำแผน และการศึกษาสภาพปัญหาและกำหนดโครงสร้างของการวางแผน

เมื่อพิจารณารายด้านมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านการศึกษาสภาพปัญหาและกำหนดโครงสร้างของการวางแผน

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ด้านการศึกษาสภาพปัญหาและกำหนดโครงสร้างของการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การพิจารณาสภาพของเศรษฐกิจและการพิจารณาปัจจัยภายนอกรองลงมาคือ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรขององค์การ และการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน

2.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ อบต. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนพัฒนาตำบลไว้อย่างชัดเจน รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ที่กำหนดมีเหตุผลและสอดคล้องกับความเป็นจริง และมีการกำหนดเวลาที่จะกระทำให้สำเร็จ และการกำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนมีความเป็นไปได้ในการพัฒนาชุมชนในเขต อบต.

2.3 ด้านการวิเคราะห์ทางเลือกและการจัดทำแผน

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ด้านการวิเคราะห์ทางเลือกและการจัดทำแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ อบต.เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเข้ามามีส่วนร่วมในเสนอความคิดเห็นการวิเคราะห์ทางเลือกและการจัดทำแผน รองลงมาคือ อบต.เปิดโอกาสให้องค์กรภาครัฐ เอกชนในพื้นที่เข้าร่วมการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และในกระบวนการวางแผน อบต. มีการวิเคราะห์ทางเลือกในการจัดทำแผน

2.4 ด้านการปฏิบัติตามแผน

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ด้านการปฏิบัติตามแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ อบต. มีการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นต่อการนำไปปฏิบัติให้เหมาะสม รองลงมาคือ อบต. มีการจัดตั้งองค์การรับผิดชอบการนำไปปฏิบัติ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนมีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของแผน

2.5 ด้านการประเมินผลและการปรับปรุงแผน

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรี จังหวัดชุมพร ด้านการประเมินผลและการปรับปรุงแผน โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็น รายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ อบต. ได้ประเมินผลการนำแผนไปปฏิบัติ และการปรับปรุงแผนให้เหมาะสม รองลงมาคือ อบต. มีการตรวจสอบระดับความสำเร็จของโครงการและ กิจกรรมในแผนงานที่กำหนดไว้ และมีการประเมิน ตรวจสอบความเหมาะสมให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาตำบลที่กำหนดไว้

3. ความเป็นไปได้ของการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิขิตสมคูล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรี จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ด้านการดำเนินงาน รองลงมาคือ ด้านงบประมาณและการเงิน และด้านการพัฒนา องค์การ

เมื่อพิจารณารายด้านมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ด้านงบประมาณและการเงิน

ความเป็นไปได้ของการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิขิตสมคูลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรี จังหวัดชุมพร ด้านงบประมาณและการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ของ อบต. มีความประหยัดงบประมาณ รองลงมาคือ มีอบต. ได้ตรวจสอบป้องกันการรั่วไหล งบประมาณในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และมีการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในการนำไป ปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้

3.2 ด้านลูกค้าและบุคลากร

ความเป็นไปได้ของการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิขิตสมคูลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรี จังหวัดชุมพร ด้านลูกค้าและบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ในการวางแผนพัฒนาตำบล อบต. ได้คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียประโยชน์ใน โครงการและกิจกรรมที่พัฒนาในชุมชน รองลงมาคืออบต. มีการบริการประชาชนผู้รับบริการอย่างดี และเปิดโอกาสให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจเข้ามามีส่วนร่วม ในการเสนอความคิดเห็นต่อการวางแผนของ อบต.

3.3 ด้านการดำเนินงาน

ความเป็นไปได้ของการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิขิตสมคูลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรี จังหวัดชุมพร ด้านการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

มีจริยธรรมในการบริหารงาน รองลงมาคือ การดำเนินการภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารดำเนินงาน โดยจัดตามความรู้ของบุคลากร และในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงาน

3.4 ด้านการพัฒนาองค์การ

ความเป็นไปได้ของการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิจิตสมคูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ด้านการพัฒนาองค์การ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีการนำงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์มาปรับใช้ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือ มีการพัฒนาระบบงานและการสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล มีระบบการตรวจค้นข้อมูลภายในขององค์การ

4. กระบวนการจัดทำแผนพัฒนากับความเป็นไปได้ของการจัดทำแผนพัฒนาตามแนวคิดลิจิตสมคูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ในทิศทางบวกอยู่ในระดับต่ำ ($r = 0.091, p = .283$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามแผนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านงบประมาณและการเงิน ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านงบประมาณและการเงิน และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการดำเนินงาน

การอภิปรายผล

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิจิตสมคูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร มีประเด็นตามวัตถุประสงค์ที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การประเมินผลและการปรับปรุงแผน รองลงมา คือ การวิเคราะห์ทางเลือกและการจัดทำแผนและการศึกษาสภาพปัญหาและกำหนดโครงสร้างของการวางแผน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเจมส์ แอนเดอร์สัน (James Anderson อ้างถึงในกองราชการส่วนตำบล, 2543ก : 15) ได้กล่าวว่า กระบวนการวางแผนเป็นการใช้ทฤษฎีนโยบายสาธารณะ กระบวนการวางแผนนโยบายสาธารณะ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การศึกษาสภาพปัญหาและกำหนดโครงสร้างการวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์

การวิเคราะห์ทางเลือกและการจัดทำแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลการปรับปรุงแผน และสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร ทองจิตติ (2547 : 38-42) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับมากไปน้อย คือ มีความสามารถในการจัดเตรียมการวางแผน การกำหนดทางเลือก และการปฏิบัติตาม

1.1 ด้านการศึกษาสภาพปัญหาและกำหนดโครงสร้างของการวางแผน พบว่าความเป็นไปได้ของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรี จังหวัดชุมพร ด้านการศึกษาสภาพปัญหาและกำหนดโครงสร้างของการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การพิจารณาสภาพของเศรษฐกิจและการพิจารณาปัจจัยภายนอกรองลงมาคือ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรขององค์การ และการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเจมส์ แอนเดอร์สัน (James Anderson อ้างถึงในกองราชการส่วนตำบล, 2543ข : 15) ได้กล่าวว่าการศึกษาสภาพปัญหาและกำหนดโครงสร้างของการวางแผน หมายถึงการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรขององค์การ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์การ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสการพิจารณานโยบายรัฐ การพิจารณาสภาพของเศรษฐกิจและการพิจารณาปัจจัยภายนอกและสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร ทองจิตติ (2547 : 38-42) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านความสามารถการจัดเตรียมการวางแผนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีขีดความสามารถในการจัดเตรียม การวางแผนโดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมชุมชนก่อนจะวางแผน รองลงมาคือ การวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ โดยพิจารณาถึงลักษณะและสาเหตุ และมี การวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชนในด้านความสามัคคีของชุมชน

1.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ พบว่า ความเป็นไปได้ของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรี จังหวัดชุมพร ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ อบต. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนพัฒนาตำบลไว้อย่างชัดเจน รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ที่กำหนดมีเหตุผลและสอดคล้องกับความเป็นจริง และมีการกำหนดเวลาที่จะกระทำให้สำเร็จ และการกำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนมีความเป็นไปได้ในการพัฒนาชุมชนในเขต อบต. ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเจมส์ แอนเดอร์สัน (James Anderson อ้างถึงในกองราชการส่วนตำบล, 2543 : 15) ได้กล่าวว่า

การกำหนดวัตถุประสงค์ หมายถึง มีความเป็นไปได้และเฉพาะเจาะจง สามารถวัดระดับความสำเร็จได้ สามารถทำได้ มีเหตุผลและสอดคล้องกับความเป็นจริง และมีการกำหนดเวลาที่จะกระทำให้สำเร็จ

1.3 ด้านการวิเคราะห์ทางเลือกและการจัดทำแผน พบว่า ความเป็นไปได้ของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรี จังหวัดชุมพร ด้านการวิเคราะห์ทางเลือกและการจัดทำแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ อบต.เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเข้ามามีส่วนร่วม ในเสนอความคิดเห็นการวิเคราะห์ทางเลือกและการจัดทำแผน รองลงมาคือ อบต.เปิดโอกาสให้องค์กรภาครัฐ เอกชนในพื้นที่เข้าร่วมการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และในกระบวนการวางแผน อบต. มีการวิเคราะห์ทางเลือกในการจัดทำแผน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเจมส์ แอนเดอร์สัน (James Anderson อ้างถึงในกองราชการส่วนตำบล, 2543 : 15) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์ทางเลือกและการจัดทำแผน หมายถึง การวิเคราะห์ทางเลือก การมีส่วนร่วมของผู้รับผิดชอบทุกระดับ การจัดทำแผนให้เหมาะสมกับเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ขององค์การ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร ทองจิตติ (2547 : 38-42) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านกำหนดทางเลือกโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการคัดเลือกปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา รองลงมา คือ มีการพิจารณาปัญหา โดยคำนึงถึงการยอมรับร่วมกันของชุมชน และมีการพิจารณาข้อดี ข้อเสียของทางเลือก โดยมีการอภิปรายร่วมกัน

1.4 ด้านการปฏิบัติตามแผน พบว่า ความเป็นไปได้ของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรี จังหวัดชุมพร ด้านการปฏิบัติตามแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ อบต. มีการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นต่อการนำไปปฏิบัติให้เหมาะสม รองลงมาคือ อบต. มีการจัดตั้งองค์การรับผิดชอบการนำไปปฏิบัติ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนมีความรู้ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของแผน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเจมส์ แอนเดอร์สัน (James Anderson อ้างถึงในกองราชการส่วนตำบล, 2543 : 15) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การจัดตั้งองค์การรับผิดชอบการนำไปปฏิบัติ การอบรมให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนำไปปฏิบัติมีความรู้ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของแผน การจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นต่อการนำไปปฏิบัติให้เหมาะสม และความมุ่งมั่นของบุคลากรที่จะนำไปปฏิบัติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร ทองจิตติ (2547 : 38-42) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านลงมือปฏิบัติตามแผน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการแบ่งความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผน รองลงมาคือ

มีการจัดสรรแบ่งทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามแผน และมีการกำหนดแนวทางหรือแผนงานในการปฏิบัติงาน

1.5 ด้านการประเมินผลและการปรับปรุงแผน พบว่าความเป็นไปได้ของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ด้านการประเมินผลและการปรับปรุงแผน โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ 1. ได้ประเมินผลการนำแผนไปปฏิบัติ และการปรับปรุงแผนให้เหมาะสม รองลงมาคือ 2. มีการตรวจสอบระดับความสำเร็จของโครงการและกิจกรรมในแผนงานที่กำหนดไว้ และ 3. มีการประเมิน ตรวจสอบความเหมาะสมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาตำบลที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเจมส์ แอนเดอร์สัน (James Anderson อ้างถึงในกองราชการส่วนตำบล, 2543 : 15) ได้กล่าวว่า การประเมินผลและการปรับปรุงแผน หมายถึง การตรวจสอบระดับความสำเร็จ การตรวจสอบความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ตรวจสอบสมรรถนะขององค์การในการนำแผนไปปฏิบัติ การประเมินผลการนำแผนไปปฏิบัติ และการปรับปรุงแผนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ ชัยศิริพันธุ์ (2551 : 50-52) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก ด้านการติดตามประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ร่วมตรวจสอบแผนพัฒนาท้องถิ่นและร่วมคัดค้านการดำเนินงานพัฒนาที่ไม่ถูกต้องและมีส่วนร่วมน้อยที่สุดด้านการตรวจสอบ

2. ความเป็นไปได้ของการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิจิตสมคูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ด้านการดำเนินงาน รองลงมาคือ ด้านงบประมาณและการเงิน และด้านการพัฒนาองค์การ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพสุ เดชะรินทร์ (2546 : 1-2) กล่าวว่า การบริหารองค์การโดยลิจิตสมคูลขององค์การ (BSC : The Balanced Scorecard as a Strategic Management System) คือ วิสัยทัศน์ภารกิจ และกลยุทธ์องค์กรไปสู่ชุดของการวัดผลสำเร็จที่กำหนดกรอบสำหรับการวัดกลยุทธ์และระบบการจัดการ โดยในการวัดผลสำเร็จขององค์กรจะมี 2 มิติทั้งวัตถุประสงค์ด้านการเงิน และไม่ใช้การเงินที่สมดุลกัน ซึ่งจะพิจารณาได้ 4 มุมมอง ประกอบด้วย ด้านงบประมาณและการเงิน ด้านลูกค้าและบุคลากร ด้านการดำเนินงาน และการพัฒนาองค์การ และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชชร์ รัศมีกิติกุล (2547 : 49-50) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานของฝ่ายเภสัชกรรมโรงพยาบาลสูงเนิน ที่สร้างขึ้นตามหลักการประเมินผลแบบลิจิตสมคูลในงานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอกและงานบริหารเวชภัณฑ์คลัง ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินผลแบบลิจิตสมคูลในงานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอกและงานบริหารเวชภัณฑ์คลัง โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ตัวชี้วัดที่พัฒนาขึ้นใหม่มีความครอบคลุม

ในมุมมองที่กว้างในด้านการเรียนรู้และพัฒนาที่สามารถบอกถึงอนาคตที่ดีในการพัฒนาองค์กร และ มุมมองด้านการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสามารถบอกถึงการอยู่รอดและเลี้ยงตนเองได้ แม้จะมี งบประมาณที่สนับสนุนจากภาครัฐเป็นรายหัวประชากรที่ลดลงจากเดิม

2.1 ด้านงบประมาณและการเงิน พบว่า ความเป็นไปได้ของการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ตามแนวคิดลิจิตสมคูล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ด้านงบประมาณและการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลของ อบต. มีความประหยัดงบประมาณ รองลงมาคือ มีอบต. ได้ตรวจสอบ ป้องกันการรั่วไหลงบประมาณในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และ มีการป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบ ในการนำไปปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพสุ เดชะรินทร์ (2546 : 1-2) กล่าวว่า ด้านงบประมาณและการเงิน เป็นความประหยัด ความมีประสิทธิภาพความคุ้มค่า ของการใช้ทรัพยากร การใช้งบประมาณให้ตรงตามวัตถุประสงค์ การตรวจสอบป้องกันการรั่วไหล และการป้องกันการทุจริตและประพฤตมิชอบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัชชรร รัศมีกิติกุล (2547 : 49-50) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานของฝ่ายเภสัชกรรมโรงพยาบาลสูงเนินที่สร้างขึ้น ตามหลักการประเมินผลแบบลิจิตสมคูล ในงานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอกและงานบริหารเวชภัณฑ์คลัง ผลการศึกษาพบว่า มุมมองด้านการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสามารถบอกถึงการอยู่รอดและ เลี้ยงตนเองได้ แม้จะมีงบประมาณที่สนับสนุนจากภาครัฐเป็นรายหัวประชากรที่ลดลงจากเดิม

2.2 ด้านลูกค้าและบุคลากร พบว่า ความเป็นไปได้ของการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตาม แนวคิดลิจิตสมคูล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ด้านลูกค้าและบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ในการวางแผนพัฒนาตำบล อบต. ได้คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียประโยชน์ในโครงการและกิจกรรมที่พัฒนา ในชุมชน รองลงมาคือ อบต. มีการบริการประชาชนผู้รับบริการอย่างดี และเปิดโอกาสให้หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นต่อการวางแผนของ อบต. ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของพสุ เดชะรินทร์ (2546 : 1-2) กล่าวว่า ด้านลูกค้าและบุคลากร เป็นสิ่งที่ผู้บริหารขององค์การบริหาร ส่วนตำบลต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้รับบริการ นักวิชาการหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ รัฐบาล และผู้มีส่วนได้เสียประโยชน์เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตำบล และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ Wachtel, Hartford & Hughes (1999) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวคิดการประเมินผลแบบลิจิต สมคูลในหน่วยแผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวกของศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพมหาวิทยาลัยโคโรนาโด ผลการศึกษาพบว่า การใช้แนวคิดการประเมินผลแบบลิจิตสมคูลสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหาร ตามพันธกิจ วิสัยทัศน์ในการวางแผนกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านลูกค้า

ด้านการดำเนินการกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน รวมถึงการใช้เป็นเครื่องมือในการวัดผลการปฏิบัติงานและทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้

2.3 ด้านการดำเนินงาน พบว่า ความเป็นไปได้ของการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิจิตสมคูล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ด้านการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีจริยธรรมในการบริหารงาน รองลงมาคือ การดำเนินการภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารดำเนินงานโดยจัดตามความรู้ของบุคลากร และในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพสุ เศษะรินทร์ (2546 : 1-2) กล่าวว่า เป็นการดำเนินการภายในขององค์กรโดยจัดความรู้ความสามารถของบุคลากร ทักษะจริยธรรม ขวัญและกำลังใจ กระบวนการทำงานวัฒนธรรมองค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Huang & Others (2004) ได้ศึกษาการนำแนวคิดการประเมินผลแบบลิจิตสมคูล มาใช้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลใต้หวัน ผลการศึกษาพบว่า มุมมองด้านการดำเนินงานกระบวนการภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยตัวชี้วัดพบว่าอัตรา การรายงานผลตรวจทางชีวเคมีที่มีความล่าช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดใน 30 นาทีก่อนใช้ 12.8% หลังใช้ การประเมินแบบลิจิตสมคูล ลดลงเป็น 8.3% ส่วนมุมมองด้านลูกค้าพบว่าผู้มารับบริการมีความพึงพอใจมากขึ้นหลังจากใช้การดำเนินงานแบบลิจิตสมคูล ด้านการเรียนรู้และพัฒนา พบว่า บุคลากรมีความพึงพอใจในงานเพิ่มขึ้น ส่วนด้านการเงินพบว่า รายได้ของหน่วยงานเพิ่มขึ้นหลังจากใช้การดำเนินงานแบบลิจิตสมคูล

2.4 ด้านการพัฒนาองค์กร พบว่า ความเป็นไปได้ของการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิจิตสมคูล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ด้านการพัฒนาองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีการนำงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์มาปรับใช้ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือ มีการพัฒนาระบบงานและการสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลมีระบบการตรวจค้นข้อมูลภายในขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พสุ เศษะรินทร์ (2546 : 1-2) กล่าวว่า การพัฒนาองค์กรเป็นการพัฒนาโดยการนำนวัตกรรม ได้แก่ งานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ การพัฒนาระบบงาน การสร้างเครือข่าย ระบบการตรวจค้นข้อมูล และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอานันท์นิ จันทรวรรณคดี (2544 : 48) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยด้านเป้าหมายองค์กรที่มีผลต่อการตัดสินใจนำแนวคิดการประเมินแบบลิจิตสมคูล มาใช้ในองค์กร กรณีศึกษาฝ่ายทรัพยากรบุคคลและธุรการทั่วไป บริษัทพญาฟู้ดอินดัสตรี จำกัด ผลการศึกษาพบว่า มีปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ผู้บริหารให้การสนับสนุนและมีวิสัยทัศน์ในด้านการพัฒนา

องค์การอยู่ในระดับมาก รวมทั้งมีเงินทุนที่สามารถเอื้อให้เกิดการพัฒนาด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์ และการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ

3. ความเป็นไปได้ของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนากับความเป็นไปได้ของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิจิตสมคูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ในทิศทางบวกอยู่ในระดับต่ำ ($r = 0.091, p = .283$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามแผน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านงบประมาณและการเงิน ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านงบประมาณและการเงิน และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชพงษ์ แสนอินทร์อำนาจ (2545 : 59-61) ได้ศึกษาเรื่องความเป็นไปได้ของกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบลกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นไปได้ของกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบลของ อบต. อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยในด้านการจัดองค์กรมีการจัดครบทุกแห่ง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจากปัจจัยต่าง ๆ พบว่า ปัจจัยในด้านความรู้เกี่ยวกับกระบวนการในการวางแผนพัฒนา ความสามารถในการกระบวนการวางแผนพัฒนา และความศรัทธาต่อประชาชนในกระบวนการวางแผนพัฒนาของกรรมการบริหาร อบต. มีความสัมพันธ์กับความเป็นไปได้ของกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบลในทิศทางบวกในระดับต่ำ

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยความเป็นไปได้ของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิจิตสมคูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร พบว่า กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวคิดลิจิตสมคูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี จังหวัดชุมพร อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังนี้

1.1 ด้านการศึกษาสภาพปัญหาและกำหนดโครงสร้างของการวางแผน องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสวี ควรมีนโยบายการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์การให้มากขึ้น รวมทั้งควรมีนโยบายโดยการพิจารณาสภาพของเศรษฐกิจและการพิจารณาปัจจัยภายนอกมากำหนดโครงสร้างของการวางแผน องค์การบริหารส่วนตำบลให้ตรงกับความต้องการของประชาชนมากขึ้น

1.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรีควรมีนโยบายในการวางแผนพัฒนาตำบลโดยกำหนดโครงการให้ตรงตามความต้องการของประชาชน รวมทั้งวัตถุประสงค์ในการวางแผนสามารถวัดระดับความสำเร็จได้

1.3 ด้านการวิเคราะห์ทางเลือกและการจัดทำแผน องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรีควรมีนโยบายเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ทางเลือกและการจัดทำแผนมากขึ้น

1.4 ด้านการปฏิบัติตามแผน องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรีควรมีนโยบายส่งเสริมบุคลากรให้อบรมเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนไปปฏิบัติให้มากขึ้นเพื่อนำมาปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาตำบลให้ถูกต้องตามระเบียบและมีความเป็นไปได้มากขึ้น

1.5 ด้านการประเมินผลและการปรับปรุงแผน แผนองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรีควรมีนโยบายในการประเมินตรวจสอบสมรรถนะขององค์การในการนำแผนไปปฏิบัติให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติ

2.1 ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนควรมีการวางแผนโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล รวมทั้งควรปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้

2.2 ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรบริการประชาชนผู้รับบริการอย่างดี และในการปฏิบัติงานควรคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียประโยชน์ในโครงการและกิจกรรมที่พัฒนาในชุมชน

2.3 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีทักษะในการบริหารงานจริยธรรมให้ และมีจริยธรรมในการบริหารงานมากขึ้น

2.4 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรปฏิบัติงานตามกระบวนการทำงานวัฒนธรรมภายในองค์การบริหารส่วนตำบล

2.5 ผู้บริหารควรมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประสานงานและปฏิบัติงานภายในองค์การมากขึ้น เพื่อความสะดวกในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาการประเมินผลการบริหารงานโดยลิตซิตสมคูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรี จังหวัดชุมพร

3.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานโดยลิตซิตสมคูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอศรี จังหวัดชุมพรลิตซิตสมคูล